

GENERÁLNY ŠTÁB
OZBROJENÝCH SÍL SLOVENSKEJ REPUBLIKY

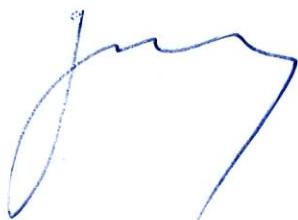

č.: ŠbPO-96-7/2014

Schvalujem.

Náčelník Generálneho štábu
ozbrojených síl Slovenskej republiky
generálporučík Ing. Milan M A X I M

Bratislava 19. novembra 2014

SMERNICA

**PRE ZABEZPEČENIE VOJENSKÝCH POHREBOV
V OZBROJENÝCH SILÁCH SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

BRATISLAVA 2014

Záznamy o zmene a doplnení:

1. ....
2. ....
3. ....

P R V Á H L A V A

ZÁKLAĐNÉ UATANOVENIA

Čl. 1

Predmet smernice

Smernica pre zabezpečenie pohrebov v ozbrojených silách Slovenskej republiky (ďalej len „smernica“) bola spracovaná na základe platných zákonov a právnych predpisov a vychádza z praktických skúseností pri zabezpečovaní a organizovaní vojenských pohrebov. Smernica slúži ako pomôcka a návod na zabezpečovanie a organizovanie vojenských pohrebov na území Slovenskej republiky (SR) v stave bezpečnosti a na komunikáciu s pozostalými a príbuznými.

Účelom tejto smernice je spresniť:

- a) zabezpečovanie vojenských pohrebov profesionálneho vojaka, vojaka v zálohe povolaného na výkon odbornej prípravy a poberateľa dôchodku z výsluhového zabezpečenia vojakov z Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia (ďalej len „vojenský dôchodca“),
- b) činnosť veliteľa posádky pri zabezpečovaní vojenského pohrebu profesionálneho vojaka a vojenského dôchodcu,
- c) činnosť príslušného vedúceho služobného úradu alebo veliteľa,
- d) vykonávanie ceremoniálov vojenských pohrebov a pietnych aktov,
- e) spôsoby uhrádzania nákladov.

Pri uplatňovaní tejto smernice sa prihliada na všetky požiadavky a zvláštnosti vyžadované pozostalými, prípadne požiadavky zosnulého uvedené v jeho závete, pričom sa musia realizovať v rámci platných zákonov a predpisov.

Čl. 2

Základné pojmy

Na účely tejto smernice majú pojmy tento význam:

- a) pozostalí – manželka (manžel), deti, rodičia, vnuci a prarodičia zomretého profesionálneho vojaka alebo vojenského dôchodcu; za pozostalých sa považujú prípadne ďalšie osoby, ktoré zabezpečili pohreb, alebo sa v rozhodujúcej miere podieľali na zabezpečení pohrebu,
- b) riadiaci – správca posádky (podľa Rozkazu NGŠ OS SR z 27. apríla 2012 o posádkovej službe v OS SR č.: OdVR-16-12/2012) alebo ním určený profesionálny voják, ktorý sa na pohrebe osobne zúčastní, bude zodpovedať za prípravu a koordináciu činností,
- c) vedúci služobného úradu – veliteľ, náčelník, vedúci, riaditeľ vojenského útvaru, úradu alebo zariadenia ozbrojených síl Slovenskej republiky (OS SR), jednotky zomretého profesionálneho vojaka, ktorý bol dočasne vyčlenený podľa § 60

- ods. 1 písm. a), b), e) a f) zákona č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených súl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o štátnej službe profesionálnych vojakov“),
 d) veliteľ – profesionálny vojak, ktorý je veliteľ, náčelník, vedúci, riaditeľ vojenského útvaru alebo zariadenia OS SR, jednotky zomretého profesionálneho vojaka,
 e) veliteľ posádky – veliteľ príslušnej posádky, v ktorého teritoriálnej pôsobnosti sa pohreb vykonáva (Rozkaz NGŠ OS SR z 27. apríla 2012 o posádkovej službe OS SR č.: OdVR-16-12/2012),
 f) vojenský pohreb – pohreb profesionálneho vojaka v služobnom pomere (ďalej len „profesionálny vojak“), vojaka v zálohe povolaného na výkon odbornej prípravy alebo pohreb vojenského dôchodcu s vojenskými poctami v zmysle platných právnych noriem,
 g) zabezpečujúci orgán – vedúci služobného úradu alebo veliteľ vojenského útvaru alebo zariadenia OS SR, v ktorom zosnulý profesionálny vojak vykonával štátnu službu.

D R U H Á H L A V A **ZABEZPEČENIE VOJENSKÝCH POHREBOV**

Čl. 3

Manipulácia s pozostatkami po ich dopravení na územie Slovenskej republiky

Pri úmrtí vojaka mimo územie SR sa organizuje vojenský ceremoniál (pietny akt) v zmysle čl. 34 služobnej pomôcky Pohrebné záležitosti v ozbrojených silách Slovenskej republiky (evid. zn. SPJ-4-3/Log).

Čl. 4

Vyrozumenie pozostalých

Vyrozumenie pozostalých po zomrelých profesionálnych vojakoch sa vykonáva v zmysle prílohy č. 8 k služobnej pomôcke Metodické usmernenie na vyrozumenie pozostalých po zomrelých profesionálnych vojakoch (evid. zn. SPJ-4-3/Log).

Čl. 5

Zabezpečenie vojenských pohrebov

(1) Pohreby vojakov sa zabezpečujú a organizujú v zmysle zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej iba „zákon o sociálnom zabezpečení“).

(2) Profesionálnemu vojakovi, ktorý zomrel počas trvania služobného pomeru, počas výkonu služby (vrátane služby v zahraničných misiách alebo operáciách), zabezpečí služobný úrad¹⁾ pohreb na území SR v celom rozsahu alebo na pranie pozostalých s ich spoluúčasťou.

(3) V prípade, že zomrie vojenský dôchodca alebo priamy účastník domáceho a zahraničného odboja proti fašizmu z rokov 1939 – 1945, veliteľ posádky je povinný na žiadosť pozostalých zabezpečiť pohreb s ich spoluúčasťou (vzdanie vojenských pôct).

Čl. 6

Činnosť vedúceho služobného úradu, veliteľa a veliteľa posádky

(1) Úmrtie profesionálneho vojaka následkom služobného úrazu alebo choroby z povolania a úmrtie profesionálneho vojaka v zahraničnej misii alebo operácii

Ak pozostalí požiadajú, aby vedúci služobného úradu alebo príslušný veliteľ (zabezpečujúci orgán) zabezpečil pohreb zomretého vojaka na náklady Ministerstva obrany Slovenskej republiky (MO SR) v celom rozsahu, vyplývajú pre zabezpečujúci orgán a veliteľa posádky nasledujúce úlohy:

1. Úlohy zabezpečujúceho orgánu

- a) spracovať a zaslať hlásenie o mimoriadnej udalosti (udalosti) v zmysle Nariadenia NGŠ OS SR č. OdVR-11-2/2013 z 22. marca 2013 o oznamovaní mimoriadnych udalostí a udalostí, ak ide o mimoriadnu udalosť alebo udalosť,
- b) zabezpečiť vyvesenie smútočnej vlajky, resp. zástavy (podľa možnosti útvaru) v mieste výkonu štátnej služby zomretého profesionálneho vojaka, kondolenčnú knihu a miesto pre kondolenciu, informovať vojenskú verejnosť so súhlasom pozostalých,
- c) zabezpečiť v prípade, ak zabezpečujúci orgán nie je zároveň veliteľom posádky, koordináciu činností s veliteľom posádky, v ktorého teritoriálnej pôsobnosti sa vojenský pohreb vykoná,
- d) vyžiať vyčlenenie Čestnej stráže ozbrojených súčasťí Slovenskej republiky (ďalej len „Čestná stráž OS SR“) a Vojenskej hudby na vykonanie pohrebu prostredníctvom veliteľa Veliteľstva posádky Bratislava služobným postupom (v prípade úmrtia profesionálneho vojaka v zahraničnej misii alebo operácii požiať aj o vyčlenenie Čestnej stráže OS SR, Vojenskej hudby a materiálno-technické za-

---

¹⁾ § 5 zákona č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených súčasťí Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

bezpečenie na vykonanie pietneho aktu privezenia telesných pozostatkov na územie SR),

- e) zabezpečiť na žiadosť pozostalých na pohrebe príhovor za OS SR (v prípade účasti vysokých štátnych predstaviteľov, zabezpeči smútočnú reč spravidla minister obrany SR alebo náčelník Generálneho štábu OS SR, v prípade, ak sa nezúčastnia vysokí štátni funkcionári, smútočnú reč prednesie spravidla veliteľ útvaru, v ktorom zosnulý profesionálny vojak vykonával štátnu službu),
- f) spracovať návrh na mimoriadne vymenovanie (mimoriadne povýšenie a mimořiadne ocenenie) in memoriam v zmysle § 135 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov; uvedený návrh predložiť služobným postupom ministru obrany SR (v prípade profesionálneho vojaka, ktorý zahynul pri plnení služobných povinností),
- g) spracovať návrh na udelenie vojenskej medaily/vojenského odznaku in memoriam v zmysle § 137 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov a Výnosu Ministerstva obrany Slovenskej republiky č. SEOPMVL-80-44/2007-OdL v znení Výnosu Ministerstva obrany Slovenskej republiky č. SEOPMVL-24-32/2012-OdL o určení stupňov vojenských medailí a tried vojenských odznakov a podmienkach ich udeľovania; uvedený návrh predložiť služobným postupom náčelníkovi Generálneho štábu OS SR/ministrovi obrany SR (v prípade profesionálneho vojaka, ktorý zahynul pri plnení služobných povinností).

2. Úlohy veliteľa posádky

- a) zabezpečiť v súčinnosti s vedúcim služobného úradu alebo s príslušným veliteľom zomretého profesionálneho vojaka organizáciu, prípravu a priebeh vojenského pohrebu profesionálneho vojaka v plnom rozsahu,
- b) určiť riadiaceho, ktorý sa na pohrebe osobne zúčastní, bude zodpovedať za prípravu, koordináciu činností, bude dohliadať na dôstojný priebeh pohrebu, túto skutočnosť uverejni v rozkaze príslušného zodpovedného funkcionára (ďalej len „rozkaz“); ďalej v rozkaze uverejni aj personálne a materiálne zabezpečenie pohrebu, ústroj, výstroj, výzbroj, počet profesionálnych vojakov a počet nábojov,
- c) oboznámiť pozostalých s rozsahom nákladov, ktoré MO SR môže uhradiť podľa zákona o sociálnom zabezpečení; v prípade, že pozostalí si prajú zabezpečiť pohreb so spoluúčasťou MO SR, poučiť pozostalých o rozsahu nákladov, ktoré môže uhradiť MO SR v tomto prípade,
- d) objednať v organizácii zabezpečujúcej pohrebné služby objednávku úpravy oblečenia a uloženia telesných pozostatkov, rakvu strednej cenovej kategórie,
- e) zabezpečiť, aby boli vykonané pohrebné úkony a obrady obvyklé v mieste pohrebu, vrátane dopravy telesných pozostatkov vojaka na miesto pohrebu; ak sa vykonáva pohreb vojaka spoplnením, objedná veliteľ posádky tiež prepravu telesných pozostatkov vojaka z miesta pohrebného obradu na miesto spoplnenia,

- f) ak si pozostalí želajú vykonať pri pohrebe cirkevný obrad, je možné požiadat' o jeho vykonanie alebo sprostredkovanie vojenského duchovného (kontaktné údaje: www.ordinariat.sk, www.ustreps.sk); v prípade, ak cirkevný obrad vykonáva kňaz, duchovný podľa vlastného výberu pozostalých, je potrebné kontaktovať ho na príslušnom farskom úrade; v takomto prípade je nutné v objednávke upozorniť na úhradu nákladov z Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia (VÚSZ) a túto skutočnosť v objednávke aj zaznamenať,
- g) vyrozumieť bez meškania VÚSZ, pričom uvedie všetky rozhodujúce údaje potrebné na zabezpečenie pohrebu vojaka a úhradu nákladov s tým spojených,
- h) zabezpečiť koordináciu činností s veliteľom Čestnej stráže OS SR a veliteľom Vojenskej hudby (v tomto prípade sa veliteľom rozumie profesionálny vojak, ktorý priamo velí/diriguje na mieste pohrebu) a taktiež materiálno-technické zabezpečenie nevyhnutné na plynulý priebeh vojenského pohrebu,
- i) sústredit' po vykonaní vojenského pohrebu dokumenty od pozostalých:
  - 1. žiadosti podľa bodu 2 písm. l),
  - 2. kópiu úmrtného listu,
  - 3. faktúry, prípadne účtenky od pohrebnej služby súvisiace s vykonaním pohrebu,
  - 4. potvrdenie z mestského úradu o tom, že neprevzal peňažnú hotovosť na zabezpečenie pohrebu,
  - 5. čestné prehlásenie o tom, že v čase úmrtia manželstvo nebolo rozvedené,
- j) odoslať spísané dokumenty a žiadosti od pozostalých na VÚSZ,
- k) oboznámiť pozostalých o ďalších náhradách podľa § 25 zákona o sociálnom zabezpečení,
- l) spísať s pozostalými:
  - 1. žiadosť o zabezpečenie pohrebu (príloha č. 4, www.vusz.sk),
  - 2. žiadosť o úhradu nákladov na pohreb (príloha č. 5, www.vusz.sk),
  - 3. žiadosť o vdovský/vdovecký dôchodok (príloha č. 3, www.vusz.sk),
  - 4. žiadosť o poukazovanie dávok sociálneho zabezpečenia,
- m) vyžiadať od pozostalých vojenské medaile, ktoré boli zosnulému udelené počas pôsobenia v OS SR; tieto použiť počas samotného vojenského pohrebu a následne odovzdať pozostalým.

Na zabezpečovaní vojenského pohrebu sa môže podieľať aj veliteľ útvaru (po dohovore s veliteľom posádky), v ktorom zosnulý profesionálny vojak vykonával štátnu službu.

(2) Úmrtie profesionálneho vojaka (v služobnom pomere)

V prípade, že pozostalí požiadajú, aby vedúci služobného úradu alebo príslušný veliteľ zabezpečil pohreb zomretého vojaka na náklady MO SR v celom rozsahu, vyplývajú pre zabezpečujúci orgán a veliteľa posádky nasledujúce úlohy:

a. Úlohy zabezpečujúceho orgánu

- a) spracovať a zaslať hlásenie o udalosti (mimoriadnej udalosti) v zmysle Nariadenia NGŠ OS SR č. OdVR-11-2/2013 z 22. marca 2013 o oznamovaní mimoriadnych udalostí a udalostí, ak ide o mimoriadnu udalosť alebo udalosť,
- b) pri organizovaní pohrebu dodržiavať ustanovenia zákona o sociálnom zabezpečení,
- c) zabezpečiť vyvesenie smútočnej vlajky v mieste výkonu štátnej služby zomretého profesionálneho vojaka, kondolenčnú knihu a miesto pre kondolenciu, informovať vojenskú verejnosť,
- d) zabezpečiť v prípade, ak zabezpečujúci orgán nie je zároveň veliteľom posádky, koordináciu činností s veliteľom posádky v teritoriálnej pôsobnosti kde sa pohreb vykoná.

b. Úlohy veliteľa posádky

- a) zabezpečiť organizáciu, prípravu a priebeh vojenského pohrebu profesionálneho vojaka v plnom rozsahu v súčinnosti s vedúcim služobného úradu alebo s príslušným veliteľom,
- b) určiť riadiaceho, ktorý sa na pohrebe osobne zúčastní, bude zodpovedať za prípravu, koordináciu činností, bude dohliadať na dôstojný priebeh pohrebu, túto skutočnosť uverejniť v rozkaze; ďalej v rozkaze uverejniť aj personálne a materiálne zabezpečenie pohrebu, ústroj, výstroj, výzbroj, počet profesionálnych vojakov a počet nábojov,
- c) vyžiadať vyčlenenie Čestnej stráže OS SR a Vojenskej hudby na vykonanie pohrebu prostredníctvom veliteľa Veliteľstva posádky Bratislava služobným postupom,
- d) oboznámiť pozostalých s rozsahom nákladov, ktoré MO SR môže uhradiť podľa zákona o sociálnom zabezpečení; pri zabezpečení pohrebu na svoje náklady v celom rozsahu ich upozorní, že prípadné ďalšie služby spojené s pohrebom vojaka môžu pozostalí objednať jedine vo svojom mene a na svoje náklady,
- e) objednať v organizácii zabezpečujúcej pohrebné služby objednávku úpravy oblečenia a uloženia telesných pozostatkov, rakvu strednej cenovej kategórie,
- f) zabezpečiť, aby boli vykonané pohrebné úkony a obrady obvyklé v mieste pohrebu, vrátane dopravy telesných pozostatkov vojaka na miesto pohrebu; ak sa vykonáva pohreb vojaka spoplnením, objednať tiež prepravu telesných pozostatkov vojaka z miesta pohrebného obradu na miesto spoplnenia,
- g) ak si pozostalí želajú vykonať pri pohrebe cirkevný obrad, je možné požiadat o jeho vykonanie alebo sprostredkovanie vojenského duchovného (kontaktné údaje: www.ordinariat.sk, www.ustreps.sk); v prípade, ak cirkevný obrad vykonáva kňaz, duchovný podľa vlastného výberu pozostalých, je potrebné ho kontaktovať na príslušnom farskom úrade; v takomto prípade je nutné v objednávke upozorniť na úhradu nákladov z VÚSZ a túto skutočnosť v objednávke aj zaznamenať,

- h) zabezpečiť na žiadosť pozostalých na pohrebe príhovor za OS SR (smútočnú reč prednesie spravidla veliteľ útvaru, v ktorom zosnulý profesionálny vojak vykonával štátnu službu),
- i) vyrozumieť bez meškania VÚSZ, pričom uviesť všetky rozhodujúce údaje potrebné na zabezpečenie pohrebu vojaka a úhradu nákladov s tým spojených,
- j) zabezpečiť koordináciu činností priamo na mieste pohrebu s veliteľom Čestnej stráže OS SR a veliteľom Vojenskej hudby (v tomto prípade sa veliteľom rozumie profesionálny vojak, ktorý priamo velí/diriguje na mieste pohrebu) a taktiež materiálno-technické zabezpečenie nevyhnutné na plynulý priebeh vojenského pohrebu,
- k) sústredit po vykonaní vojenského pohrebu dokumenty od pozostalých:
  1. kópiu úmrtného listu,
  2. faktúry, prípadne účtenky od pohrebnej služby súvisiace s vykonaním pohrebu,
  3. potvrdenie z mestského úradu o tom, že neprevzal peňažnú hotovosť na zabezpečenie pohrebu,
  4. čestné prehlásenie o tom, že v čase úmrtia manželstvo nebolo rozvedené,
- l) odoslať spísané dokumenty a žiadosti od pozostalých na VÚSZ.

Na zabezpečovaní vojenského pohrebu sa môže podieľať aj veliteľ útvaru (po dohovore s veliteľom posádky), v ktorom zosnulý profesionálny vojak vykonával štátnu službu.

(3) Úmrtie vojenského dôchodcu v generálskej hodnosti

V prípade, že zomrie vojenský dôchodca v generálskej hodnosti, zabezpečuje veliteľ posádky vojenský ceremoniál vojenského pohrebu, a to len na žiadosť pozostalých.

Úlohy veliteľa posádky

- a) určiť riadiaceho, ktorý sa na pohrebe osobne zúčastní, bude zodpovedať za prípravu, koordináciu činností, bude dohliadať na dôstojný priebeh pohrebu, túto skutočnosť uverejniť v rozkaze; v rozkaze uverejniť aj ďalšie informácie o personálnom a materiálnom zabezpečení pohrebu, ústroj, výstroj, výzbroj, počet profesionálnych vojakov a počet nábojov,
- b) vyrozumieť bez zbytočného odkladu VÚSZ, pričom uvedie všetky rozhodujúce údaje potrebné na zabezpečenie pohrebu vojenského dôchodcu a úhradu nákladov s tým spojených,
- c) oboznámiť pozostalých s možnosťou vykonania cirkevného obradu prostredníctvom vojenského duchovného, po požiadani pozostalých o zabezpečenie vojenského pohrebu overiť skutočnosť o poberaní vojenského dôchodku z VÚSZ,

- d) spísať s pozostalými:
1. žiadosť o vdovský dôchodok (príloha č. 3 k tejto smernici, www.vusz.sk),
  2. žiadosť o zabezpečenie pohrebu (príloha č. 4 k tejto smernici, www.vusz.sk),
  3. žiadosť o úhradu nákladov na pohreb (príloha č. 5 k tejto smernici, www.vusz.sk),
- e) vyžiadať vyčlenenie Čestnej stráže OS SR a Vojenskej hudby na vykonanie pohrebu prostredníctvom veliteľa Veliteľstva posádky Bratislava služobným postupom [v prípade, že nie je možná účasť Čestnej stráže OS SR alebo Vojenskej hudby, zabezpečiť čestnú jednotku vlastným útvarom (ad-hoc)], prípadne z najbližších vojenských útvarov a ozvučenie reprodukovanou hudbou vlastnými prostriedkami,
- f) zabezpečiť na pohrebe na žiadosť pozostalých príhovor za OS SR (smútočnú reč prednesie spravidla predsedu rady Klubu generálov SR),
- g) zabezpečiť koordináciu činností priamo na mieste pohrebu s veliteľom Čestnej stráže OS SR a veliteľom Vojenskej hudby (v tomto prípade sa veliteľom rozumie profesionálny vojak, ktorý priamo velí/diriguje na mieste pohrebu) a taktiež materiálno-technické zabezpečenie nevyhnutné na plynulý priebeh vojenského pohrebu,
- h) sústredit po vykonaní vojenského pohrebu dokumenty od pozostalých:
1. kópiu úmrtného listu,
  2. faktúry, prípadne účtenky od pohrebnej služby súvisiace s vykonaním pohrebu,
  3. potvrdenie z mestského úradu o tom, že neprevzal peňažnú hotovosť na zabezpečenie pohrebu,
  4. preukaz dôchodcu (ak mu bol vydaný),
  5. čestné prehlásenie o tom, že v čase úmrtia manželstvo nebolo rozvedené,
- i) odoslať spísané dokumenty a žiadosti od pozostalých na VÚSZ.

(4) Úmrtie vojenského dôchodcu (v inej ako generálskej hodnosti) alebo vojaka v zálohe povolaného na výkon odbornej prípravy

V prípade úmrtia vojenského dôchodcu alebo vojaka v zálohe povolaného na výkon odbornej prípravy, zabezpečuje veliteľ posádky iba vojenský ceremoniál vojenského pohrebu, a to len na žiadosť pozostalých.

Úlohy veliteľa posádky

- a) určiť riadiaceho, ktorý sa na pohrebe osobne zúčastní, bude zodpovedať za prípravu, koordináciu činností, bude dohliadať na dôstojný priebeh pohrebu, túto skutočnosť uverejniť v rozkaze; v rozkaze uverejniť aj ďalšie informácie o personálnom a materiálnom zabezpečení pohrebu, ústroj, výstroj, výzbroj, počet profesionálnych vojakov a počet nábojov,

- b) vyrozumieť bez zbytočného odkladu VÚSZ, pričom uvedie všetky rozhodujúce údaje potrebné na zabezpečenie pohrebu vojenského dôchodcu a úhradu nákladov s tým spojených,
- c) po požiadani pozostalých o zabezpečenie vojenského pohrebu overiť skutočnosť o poberaní vojenského dôchodku z VÚSZ, oboznámi pozostalých s možnosťou vykonania cirkevného obradu prostredníctvom vojenského duchovného,
- d) vyžiadať vyčlenenie Vojenskej hudby na vykonanie pohrebu prostredníctvom veliteľa Veliteľstva posádky Bratislava služobným postupom (v prípade, že nie je možná účasť Vojenskej hudby, zabezpečí ozvučenie reprodukovanou hudbou vlastnými prostriedkami),
- e) spísat' s pozostalými:
  - 1. žiadosť o vdovský dôchodok (príloha č. 3 k tejto smernici, www.vusz.sk),
  - 2. žiadosť o zabezpečenie pohrebu (príloha č. 4 k tejto smernici, www.vusz.sk),
  - 3. žiadosť o úhradu nákladov na pohreb (príloha č. 5 k tejto smernici, www.vusz.sk),
- f) zabezpečiť vyčlenenie čestnej jednotky vlastným útvarom, prípadne z najbližších vojenských útvarov,
- g) zabezpečiť koordináciu činností priamo na mieste pohrebu s veliteľom čestnej jednotky a veliteľom Vojenskej hudby (v tomto prípade sa veliteľom rozumie profesionálny vojak, ktorý priamo velí/diriguje na mieste pohrebu) a taktiež materiálno-technické zabezpečenie nevyhnutné na plynulý priebeh vojenského pohrebu,
- h) sústredit' po vykonaní vojenského pohrebu dokumenty od pozostalých:
  - 1. kópiu úmrtného listu,
  - 2. faktúry, prípadne účtenky od pohrebnej služby súvisiace s vykonaním pohrebu,
  - 3. potvrdenie z mestského úradu o tom, že neprevzal peňažnú hotovosť na zabezpečenie pohrebu,
  - 4. preukaz dôchodcu (ak mu bol vydaný),
  - 5. čestné prehlásenie o tom, že v čase úmrtia manželstvo nebolo rozvedené, odošle spísané dokumenty a žiadosti od pozostalých na VÚSZ.

(5) Úmrtie priameho účastníka domáceho a zahraničného odboja proti fašizmu z rokov 1939 – 1945

V prípade úmrtia priameho účastníka domáceho a zahraničného odboja proti fašizmu z rokov 1939 – 1945, uplatní veliteľ posádky na žiadost pozostalých nasledujúce úlohy a postupy na zabezpečenie vojenského ceremoniálu vojenského pohrebu:

Úlohy veliteľa posádky:

- a) spolupracuje s miestne príslušnou organizáciou Slovenského zväzu protifašistickej bojovníkov,
- b) určiť riadiaceho, ktorý sa na pohrebe osobne zúčastní, bude zodpovedať za prípravu, koordináciu činností, bude dohliadať na dôstojný priebeh pohrebu, túto skutočnosť uverejni v rozkaze; v rozkaze uverejni aj ďalšie informácie o personálnom a materiálom zabezpečení pohrebu,
- c) zabezpečiť vyčlenenie čestnej jednotky vlastným útvarom, prípadne z najbližších vojenských útvarov,
- d) zabezpečiť ozvučenie reprodukovanou hudbou vlastnými prostriedkami,
- e) zabezpečiť koordináciu činností priamo na mieste pohrebu s veliteľom čestnej jednotky (v tomto prípade sa veliteľom rozumie profesionálny vojak, ktorý priamo velí na mieste pohrebu) a taktiež materiálno-technické zabezpečenie nevyhnutné na plynulý priebeh vojenského pohrebu.

Ostatné úlohy veliteľa posádky

- a) prostredníctvom veliteľov útvarov posádky každoročne plánovať finančné prostriedky v pláne výdavkov vo vecnom členení IIS SAP na nákup potrebného počtu vlajok SR (typ koruhva) na prekrytie rakvy, zástav SR na pevnej žrdi, smútočných vlajok, fólií na prekrytie rakvy, rámikov čiernej farby na fotografiu, podušiek pod vyznamenania, kondolenčných kníh a smútočných pásov na zabezpečenie vojenských pohrebov (prípadne iný materiál na zabezpečenie plynulého priebehu vojenského pohrebu),
- b) v záujme urýchlenia vybavovania vojenských pohrebov informovať štátnu správu, samosprávu a pohrebné služby v rámci svojej teritoriálnej pôsobnosti, že v prípade úmrtia vojenského dôchodcu má zomrelý nárok na vojenský pohreb; uvedeným inštitúciám sa odporúča zanechať telefónny kontakt na príslušného správca posádky.

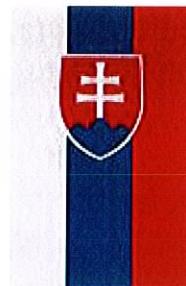
Čl. 7

Materiálno-technické zabezpečenie

(1) Pre zabezpečenie priebehu vojenského pohrebu vyčleniť nasledujúci materiál:

- a) zbrane a muníciu podľa počtu a výzbroje strelcov čestných sálv,
- b) techniku na presun personálu, ktorý zabezpečuje pohreb a prevoz materiálu,
- c) smútočné pásky (nosenie smútočnej pásky dodržiavať podľa Výnosu Ministerstva obrany SR zo 16. decembra 2009 č. SEOPMVL-20-49/2009-OdL, ktorým sa ustanovuje poskytovanie výstrojových náležitostí, druhy vojenskej rovnošaty, výstrojových súčiastok, špecifických znakov vojenskej rovnošaty, ich nosenie a používanie a nosenie vojenských medailí a vojenských odznakov),

- d) vlajku SR na zahalenie rakvy (plátenná s rozmermi 1,5 m x 2,25 m v tvare koruhvy bez žrde, štátny znak SR je súbežný s pruhmi vlajky),

Obrázok 1 Vlajka SR na prekrytie rakvy – typ koruhva (bez žrde) s rozmermi 1,5 m x 2,25 m

- e) podušku(y) pod vyznamenania zosnulého (poduška čiernej alebo bordovej farby s rozmermi 40 cm x 40 cm x 8 cm, typ látky zamat – na jednu podušku sa zmestí cca 10 ks vyznamenaní),
f) rámkik čiernej farby na fotografiu podobizne zosnulého veľkosti A4 (210 mm x 297 mm),
g) zástavu SR s rozmermi 1,5 m x 1 m pre zástavníka čestnej jednotky, použitie vlajky a zástavy dodržiavať v súlade so zákonom NR SR č. 63/1993 Z. z. o štátnych symboloch Slovenskej republiky a ich používaní z 18. februára 1993),
h) materiál, ktorý je odovzdaný pozostalým zosnulého sa odpíše z evidencie na základe zverejnenia príspevku v rozkaze veliteľa o vykonaní vojenského pohrebu; výdaj sa realizuje na tlačive 15/M (Výkaz vydaného – vráteného materiálu); následne sa v projekte SAP R-3 spracuje preúčtovací doklad – Výdaj materiálu do spotreby, druh pohybu 201.

Obrázok 2 Zástava SR na pevnej žrdi s rozmermi 1,5 m x 1 m

(2) Ďalej v prípade potreby:

- a) vyčleniť ďalší personál/materiál na zabezpečenie plynulého priebehu pohrebu,
b) zabezpečiť súčinnosť s príslušným útvarom vojenskej polície alebo s obcou pre zabezpečenie nerušeného priebehu pohrebu, k tomu spresniť prístupové trasy, parkovacie a odstavné plochy pre vojenskú a civilnú techniku, vyčleniť vyškolených príslušníkov regulovčickej služby a pod.,

- c) pred začatím pietneho aktu poučiť osoby z rezortu OS SR, ktoré sa zúčastňujú na zabezpečení pohrebu o obsahu a spôsobe poskytovania informácií pre verejnosť a médiá,
- d) vyčleniť zdravotnícke zabezpečenie (lekára, prípadne zdravotníka a podľa možnosti aj zdravotnícke alebo iné vhodné transportné vozidlo).

Čl. 8

Vykonanie vojenského pohrebu so spoluúčasťou pozostalých, preukázanie vojenských pocit zomrelým vojakom

(1) Pocety pri vojenských pohreboch:

- a) zahalenie rakvy s telesnými pozostatkami zomretého do vlajky SR počas pohrebného obradu,
- b) postavenie čestnej stráže ku katafalku s rakvou zomretého počas trvania pohrebného obradu, držanie podušky(iek) s medailami a fotografiou zomretého v ráme,
- c) nesenie rakvy z miesta poslednej rozlúčky na miesto uloženia telesných pozostatkov zomretého, ak sa uvedené úkony vykonávajú na rôznych miestach (nesenie rakvy zabezpečiť len v prípade účasti Čestnej stráže OS SR a to, len ak nastane prípad podľa článku 6 ods. (1) a (2) tejto smernice, inak využívať služby miestnej pohrebnej služby, správcu cintorína...),
- d) sprievod rakvy čestnou jednotkou a hudbou z miesta poslednej rozlúčky na miesto uloženia telesných pozostatkov zomretého, ak sa uvedené úkony vykonávajú na rôznych miestach,
- e) skončenie pohrebného obradu štátnej hymnou Slovenskej republiky (ďalej len „hymna“) so súčasným vzdaním pocety salvami sprevádzajúcej čestnej jednotky.

(2) Priebeh vojenského pohrebu:

- a) napochodovanie čestnej jednotky pred obradnú miestnosť,
- b) zhromaždenie a zaujatie miest najbližších pozostalých a účastníkov smútočného obradu, počas ktorého hrá Vojenská hudba smútočný chorál,
- c) napochodovanie čestnej jednotky a zahalenie rakvy vlajkou SR,
- d) reč obradníka, príhovory alebo cirkevná časť,
- e) vynesenie (vyvezenie) rakvy a zoradenie sprievodu,
- f) zloženie vlajky SR,
- g) hymna (súčasné vzdanie pocety salvami),
- h) podákovanie obradníka (v prípade cirkevnej časti príslušného cirkevného predstaveného),
- i) kondolencia.

(3) Priebeh vojenského pohrebu je možné upraviť po dohovore s pozostalými, pričom sa musí zachovať postupnosť vojenskej časti, a to zahalenie rakvy vlajkou SR, zloženie vlajky SR, hymna (súčasné vzdanie pocsty salvami).

(4) Riadiaci určí čestnú jednotku v zložení:

- 1 + 3 PrV (veliteľ čestnej jednotky, 2 x stráž k zástave, zástavník),
- 1 + (spravidla) 12 PrV (veliteľ čestnej čaty, čestná čata),
- 6 PrV (skladači vlajky – v prípade nesenia truhly aj ako nosiči truhly),
- 4 PrV (stráž k rakve),
- 1 PrV (nosič fotografie),
- 1 PrV (nosič vyznamenaní),
- 1 + (spravidla) 5 PrV (veliteľ strelcov, strelci na vypálenie sálv zo Sa vz. 58 alebo 1 + 1 zo SiPi vz. 44/67),
- 2 PrV (nosiči vencov – určujú sa iba v prípade účasti najvyšších štátnych predstaviteľov – prezident SR, predsedu Národnej rady SR, predsedu vlády SR, minister obrany SR).

V prípade, ak sa na pohrebe zúčastnia súčasne minister obrany SR, náčelník Generálneho štábu OS SR, generalita..., odovzdávajú jeden veniec za celý rezort.

Zástavník, skladači vlajky, nosič fotografie, nosič vyznamenaní a nosiči vencov sa určujú bez zbraní!

V prípade účasti Vojenskej hudby na pohrebe sa určuje 1 profesionálny vojak (dirigent/veliteľ) + orchester.

(5) Pred začatím pohrebu riadiaci obdrží od pozostalých vyznamenania, ktoré rovnomerne pripevní na podušku a taktiež vloží fotografiu s podobizňou zosnulého do fotorámiku a odovzdá ich určeným príslušníkom čestnej jednotky.

(6) Rozmiestnenie čestnej jednotky (skladači vlajky, stráž k rakve, nosič vyznamenaní, nosič fotografie, veliteľ jednotky so zástavou SR, veliteľ s čestnou čatou) prispôsobiť podľa priestorových možností miesta obradu.

(7) Ak sa rakva bude prenášať z miesta poslednej rozlúčky na miesto posledného uloženia telesných pozostatkov zosnulého (hrobové miesto alebo pohrebné auto), musí riadiaci vopred prezrieť daný priestor a vhodne určiť miesta a trasu presunu pre čestnú jednotku, Vojenskú hudbu a strelcov na vykonanie sálv. Čestná jednotka zostáva stáť na svojich miestach, ak nie je potrebné vykonať nesenie (vezenie) rakvy z miesta poslednej rozlúčky na miesto uloženia telesných pozostatkov zosnulého.

(8) V prípade, ak priestor nedovoľuje rozmiestnenie čestnej jednotky, ktorá by svojou prítomnosťou už narúšala samotný priebeh obradu, je možné, aby sa určití príslušníci z čestnej jednotky nezúčastnili na tomto mieste obradu (pri určovaní účasti však zachovať prioritu – prednostne skladači vlajky, veliteľ čestnej jednotky so zástavou SR, nosič vyznamenaní, nosič fotografie, stráž k rakve, veliteľ s čestnou čatou).

(9) Rakva sa zahaľuje vlajkou SR pred jej vystavením, resp. pred začatím smútočného obradu. V prípade, že je rakva pred začatím pohrebného obradu otvorená, vlajkou sa zahaľuje bezprostredne po jej zatvorení.

(10) Čestná jednotka sa zoradí pätnásť minút pred začatím pohrebu (s rozoštupom na dva kroky) pred obradnou miestnosťou v poradí – veliteľ čestnej jednotky so zástavou SR, veliteľ čestnej čaty s čestnou čatou, nosič fotografie, nosič(i) vyznamenaní, skladači vlajky, stráž k rakve, následne skladači vlajky rozvinú zástavu a uchopia ju tak, aby pri zahalení rakvy bol biely pruh z čelného pohľadu na ľavej strane a znak na hrudi zomretého.

(11) Čestná jednotka napochoduje päť minút pred začatím pohrebu (po uzavorení rakvy) pomalým krokom na vopred stanovené miesta (počas napochodovania zástavy SR účastníci smútočného obradu vstanú) a skladači vlajky zahalia rakvu vlajkou SR.

(12) Zahaľovanie rakvy skladačmi vlajky:

- skladači vlajky sa s rozprestretou zástavou presunú k rakve tak, aby traja profesionálni vojaci stáli po ľavej a traja po pravej strane rakvy (jedna dvojica stojí pri hlave zosnulého, druhá v strede a tretia dvojica pri nohách vo vzdialosti približne jedného úkroku od rakvy),
- zároveň je rozprestretá zástava prinesená nad rakvu zosnulého,
- na prvý signál sa zastavia,
- na druhý signál sa otočia (vykonajú vправo/vľavo vbok) tak, aby stáli tvárou k truhle,
- na tretí signál súčasne zahalia rakvu vlajkou SR,
- na štvrtý signál vykonajú profesionálni vojaci stojaci vľavo od rakvy (z čelného pohľadu) vправo vbok a profesionálni vojaci stojaci vpravo od rakvy vykonajú vľavo vbok (po dokončení obratu stoja čelom k účastníkom smútočného obradu).

(13) V prípade, že priestor nedovoľuje napochodovanie a zahalenie rakvy vlajkou hore uvedeným spôsobom, čestná jednotka sa rozmiestni (ak to okolnosti dovoľujú) ešte pred vstupom účastníkov smútočného obradu do obradnej miestnosti. Po uzavorení rakvy skladači zástavy zahalia rakvu vlajkou SR.

(14) V prípade, že nie je možné zahaliť rakvu ani jedným z hore uvedených spôsobov, riadiaci určí presne kedy a kde sa rakva zahalí.

Zahal'ovanie rakvy vlajkou SR sa vykonáva dôstojným spôsobom!

(15) Rozmiestnenie čestnej jednotky v obradnej miestnosti (z čelného pohl'adu) je nasledujúce:

- veliteľ čestnej jednotky so zástavou a veliteľ čestnej čaty s čatou stoja po ľavej strane rakvy,
- skladači vlajky a stráž k rakve stoja pri pravej/ľavej strane rakvy,
- nosič fotografie a nosič(i) vyznamenaní stoja po pravej strane rakvy,
- rozmiestnenie strelov – v exteriéri podľa priestorov za dodržania všetkých bezpečnostných opatrení.

Rozmiestnenie Vojenskej hudby je možné len v exteriéri s vyčlenením dostačného priestoru s rozlohou štvorca minimálne 6 m x 6 m.

(16) Rozmiestnenie (usadenie) účastníkov smútočného obradu sa určí podľa priestorov obradného miesta. Prednóstne sa usádza najbližšia rodina pozostalých (do prvého radu) a za nimi ostatní smútiaci. Pri účasti najvyšších štátnych predstaviteľov (prezident SR, predseda vlády SR, minister obrany SR, náčelník Generálneho štábu OS SR...) vybrať adekvátne rovnocenné miesta ako najbližšej rodine pozostáleho.

(17) Smútočný obrad trvá približne 30 až 60 minút v závislosti od druhu obradu (vojenský, občiansko-vojenský, vojensko-cirkevný) a miestnych zvykov. Základné jadro obradu tvoria príhovory, recitácie básní a hudobné predely. Poradie si stanovujú najbližší pozostalí (pri prednese smútočnej reči najvyšších štátnych predstaviteľov je potrebné zachovať protokolárne poradie).

(18) Čestná jednotka vykoná nesenie rakvy (v prípade vezenia – pohrebná služba) z miesta poslednej rozlúčky na miesto uloženia telesných ostatkov zosnulého, ak sa úkony vykonávajú na rôznych miestach. V prípade, že nenastane tento prípad, čestná jednotka ostáva na mieste.

(19) Po skončení všetkých príhovorov (základného jadra obradu) sa obradník (duchovný, riadiaci alebo iná určená osoba) obráti s výzvou k smútočnému zhromaždeniu, aby vstali a tým vzdali poctu zosnulému pri vynášaní (vyvezení) rakvy z obradnej miestnosti. Poradie čestnej jednotky pri odpochodovaní (pomalým krokom) z obradnej miestnosti je nasledujúce: veliteľ čestnej jednotky so zástavou, veliteľ čestnej čaty s čestnou čatou, nosič fotografie, nosič(i) vyznamenaní, skladači vlajky (pri nesení rakvy aj s rakvou) spolu so strážou k rakve (v prípade, ak rakva

nie je nesená príslušníkmi čestnej jednotky, skladači vlajky spolu so strážou k rakve len sprevádzajú vezenú rakvu – ak to priestor nedovoľuje, odchádzajú ešte pred vyvezením rakvy z obradnej miestnosti).

(20) V prípade, že je hrobové miesto na cintoríne značne vzdialené od miesta poslednej rozlúčky, po vyjdení z obradnej miestnosti sa vytvorí smútočný sprievod v tomto poradí: kríž (pri cirkevných obradoch), dirigent/veliteľ Vojenskej hudby s Vojenskou hudbou, veliteľ čestnej jednotky, zástavník a stráž k zástave, veliteľ čestnej čaty s čestnou čatou, vence s nosičmi vencov, nosič fotografie, nosič(i) vyznamenaní, nesená (vezená) rakva (ak priestor neumožňuje sprevádzať rakvu skladáčmi vlajky a strážou k rakve, zaradia sa hned za rakvu), obradník/cirkevný predstavený, najbližší pozostalí a ostatní účastníci smútočného zhromaždenia (najvyšších štátnych predstaviteľov radíme hned za najbližšími pozostalými podľa protokolárneho poradia). Ak priestor nedovoľuje takéto zoradenie, môže riadiaci smútočný sprievod vhodne upraviť.

(21) Na pokyn riadiaceho sa smútočný sprievod vydá pomalým krokom na miesto posledného uloženia telesných ostatkov zosnulého (hrobové miesto alebo pohrebné auto). Vojenská hudba na tento pokyn začína hrať smútočný pochod.

(22) Po príchode smútočného sprievodu k hrobovému miestu alebo pohrebnému autu sa čestná jednotka a Vojenská hudba rozostavia na vopred určené miesta (ak to priestor dovoľuje, rozmiestnenie čestnej jednotky je podobné ako na mieste poslednej rozlúčky). Nesená (vezená) rakva sa položí nad hrob alebo na nosič pohrebného auta.

(23) Po položení rakvy na pokyn riadiaceho prestane Vojenská hudba hrať smútočný pochod.

(24) Po krátkom príhovore (pri cirkevnom pohrebe – poslednom požehnaní) na pokyn riadiaceho velí veliteľ čestnej stráže „Na poctu – ZBRAŇ!“, skladači vlajky skladajú vlajku SR nad truhľou, Vojenská hudba začína hrať/znie smútočný chorál.

(25) Po poskladaní vlajky nasleduje odohranie hymny. Počas hymny sa rakva pomaly spúšťa do hrobu (ak je rakva s telesnými ostatkami zosnulého určená na uloženie miesta posledného odpočinku na hrobové miesto) a strelníci vykonajú vypálenie čestných sálv.

(26) Po odohraní hymny určený príslušník z čestnej jednotky, ktorý má na rukách poskladanú vlajku SR, ju odovzdá určenej osobe (spravidla funkčne naj-

vyššiemu z prítomných za OS SR) so slovami „Odobzdávam Vám vlajku Slovenskej republiky s vďakou a úctou“ a tá ju odovzdá najbližšiemu pozostalému s hore uvedenými slovami.

(27) Odovzdanie vlajky SR sa uskutoční, len ak nastane prípad podľa článku 6 ods. (1) a (2) tejto smernice.

(28) Po odohraní hymny (alebo po odovzdaní poskladanej vlajky SR) obradník (alebo duchovný) podákuje účastníkom smútočného zhromaždenia. Po podávaní velí veliteľ čestnej jednotky so zástavou SR na odchod a odchádza so všetkými príslušníkmi čestnej jednotky. Taktiež odchádza dirigent/veliteľ Vojenskej hudby s orchestrom a strelnici na vypálenie sálv.

(29) Ak priestor nedovoľuje, aby čestná jednotka, Vojenská hudba alebo strelnici opustili priestor dôstojným spôsobom, ostávajú na mieste a opustia svoje priestory až na pokyn riadiaceho (spravidla tesne po začatí kondolencie najbližším pozostalým).

(30) Po skončení celého pohrebu riadiaci odovzdá podušku s vyznamenami, fotorámik s podobizňou zosnulého a kondolenčnú knihu najbližšej rodine, ale len ak nastane prípad podľa článku 6 ods. (1) a (2) tejto smernice.

V opačnom prípade riadiaci po skončení celého pohrebu odopne všetky vyznamenania z podušky, vyberie fotografiu s podobizňou zosnulého a odovzdá ich najbližšej rodine. V tomto prípade sa poduška pod vyznamenania a fotorámik neodovzdávajú.

Čl. 9

Pohreb na cintoríne, v dome smútku, krematóriu

Vojenský pohreb na cintoríne sa organizuje pre zomretých profesionálnych vojakov a vojenských dôchodcov, prípadne pre významných štátnych činiteľov.

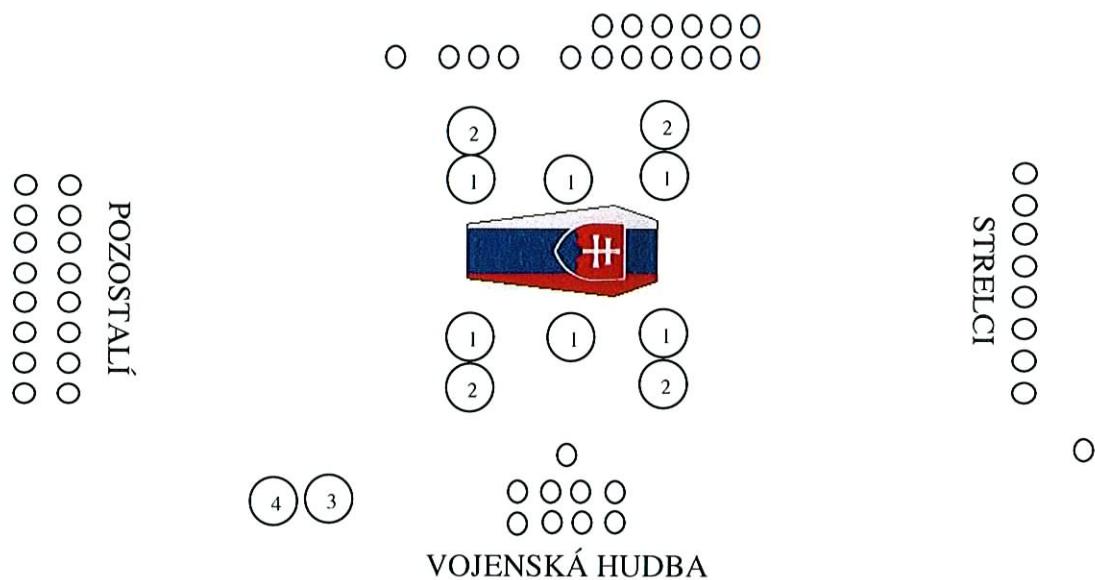
Vojenský pohreb začína v sieni smútku, kde stoja pri rakve šiesti strážni (skladači vlajky). Čestná jednotka vzdáva poctu, Vojenská hudba hrá chorál. Po dohratí chorálu a vzdaní vojenských pôct nasleduje cirkevná alebo občianska časť poslednej rozlúčky.

1. Pohreb na cintoríne. Po príchode na miesto posledného odpočinku uložia pracovníci pohrebnej služby rakvu nad vykopanú jamu. K rakve napochoduje stráž a skladači vlajky. Obradník/ cirkevný predstavený vykoná záverečný obrad. Nasleduje povel veliteľa čestnej jednotky „Čestná stráž – POZOR! Čelne – NA POCTU ZBRAŇ!“. Po povele začne Vojenská hudba hrať smútočný chorál a vojaci nad hro-

bom zložia vlajku. Po zložení vlajky vojaci (skladači vlajky) odpochodujú. Po skončení chorálu začne Vojenská hudba hrať hymnu, počas ktorej pracovníci pohrebnej služby spúšťajú rakvu so zosnulým do vykopaného hrobu. Počas hymny strieľajú príslušníci jednotky čestné salvy.

2. Rozostavenie čestnej jednotky a Vojenskej hudby sa prispôsobí podmienkam na jednotlivých cintorínoch. Strelec čestných sálv stojí minimálne 25 metrov od miesta poslednej rozlúčky otočení chrbotom k smútočnému zhromaždeniu.

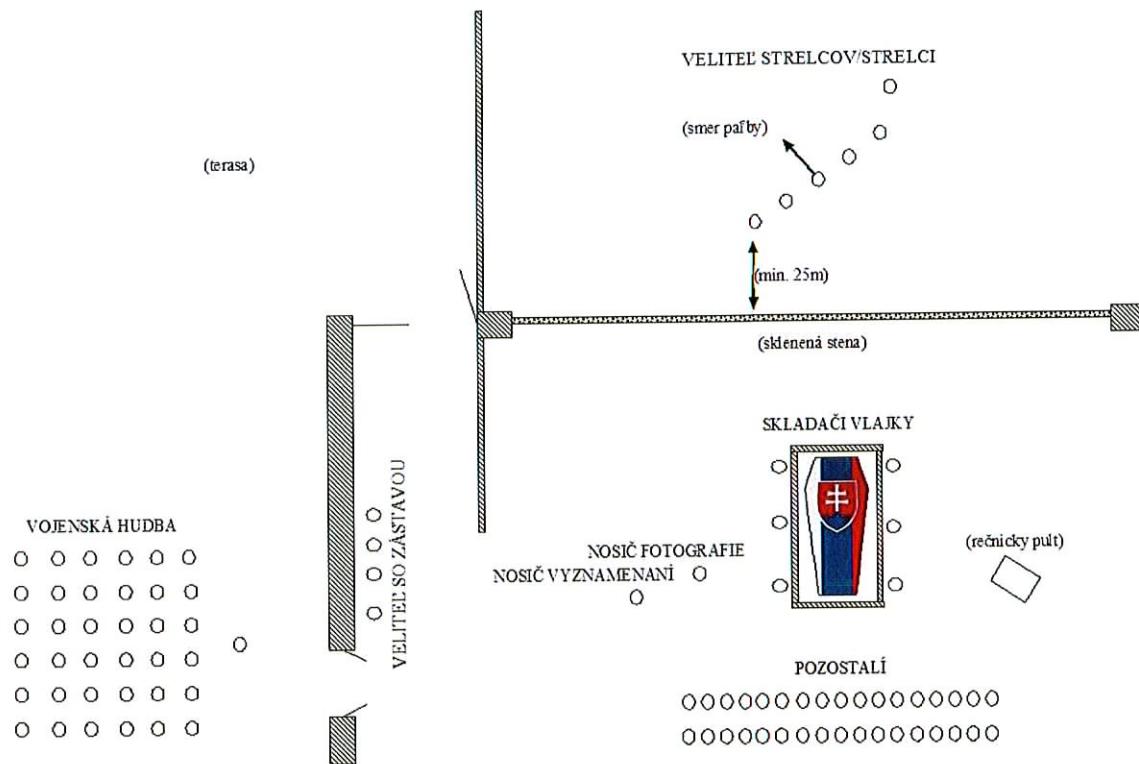
ČESTNÁ JEDNOTKA S VLAJKOU SR

Legenda:

- (1) – skladači vlajky
- (2) – stráž k rakve
- (3) – nosič(i) vyznamenaní
- (4) – nosič fotografie

Obrázok 3 Možný vzor rozmiestnenia strelcov počas vykonávania sálv na cintoríne pri smútočnom akte vojenského pohrebu

Obrázok 4 Vojenský pohreb v krematóriu (Bratislava)

1. Priebeh vojenského pohrebu v krematóriu (Bratislava) je statický (z dôvodu priestorového a technického vybavenia budovy).
2. Čestná jednotka a Vojenská hudba napochodujú cca päť minút pred začatím pohrebu na stanovené miesta (ešte pred príchodom pozostalých).
3. Skladači vlajky rozvinú a prekryjú rakvu vlajkou SR.
4. Veliteľ čestnej jednotky velí „Na poctu – ZBRAŇ!“ (Vojenská hudba hrá chorál).
5. Príchod pozostalých do obradnej siene.
6. Veliteľ čestnej jednotky velí „K nohe – ZBRAŇ!“.
7. Samotný priebeh pohrebu (príhovory, básne, skladby...).
8. Veliteľ čestnej jednotky velí „Na poctu – ZBRAŇ!“ (Vojenská hudba hrá chorál).
9. Skladači vlajky poskladajú vlajku nad rakvou.
10. Hymna (salvy).
11. Veliteľ čestnej jednotky velí „K nohe – ZBRAŇ!“.
12. Odchod Vojenskej hudby.
13. Podákovanie obradníka/cirkevného predstaveného a výzva ku kondolencii na terase.
14. Čestná jednotka odchádza až po presune pozostalých na terasu.

Obrázok 5 Pohreb na cintoríne – zoradenie sprievodu

Vykonávanie sálv z ručných zbraní pri smútočnom akte – vojenskom pohrebe

(1) **Rekognoskácia.** Pred vykonaním sálv vykoná veliteľ, ktorý riadi vykonávanie sálv spolu s riadiacim rekognoskáciu miesta vykonania sálv podľa možností daného priestoru. Miesto vykonania sálv musí zabezpečovať dodržiavanie všetkých bezpečnostných opatrení pre manipuláciu so zbraňami a strelivom a pre vedenie streľby z ručných zbraní v zmysle platných predpisov.

(2) **Počet rán.** Pri časovom úseku odohrания hymny, ktorá trvá 55 až 65 sekúnd, sa plánuje v 5 – 7 sekundových intervaloch vystrelit' z jednotlivých druhov ručných zbraní nasledujúci počet rán:

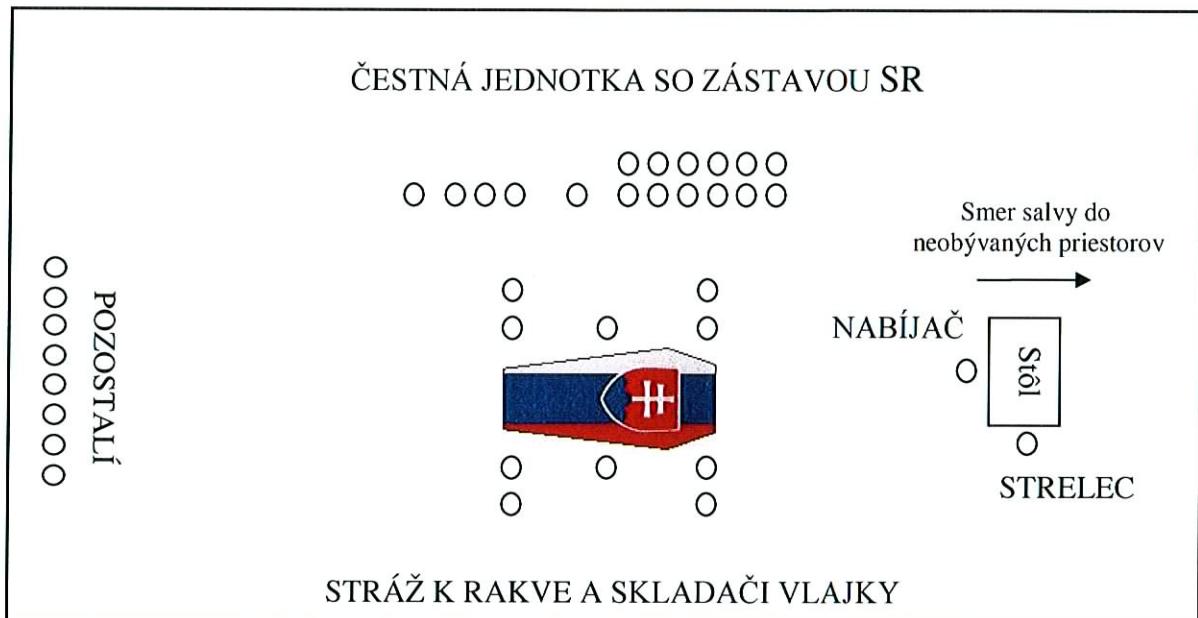
- a) samopal Sa vz. 58P/V – 10 rán alebo,
- b) samočinná puška SaPu vz. 52/57 – 10 rán alebo,
- c) signálna pištoľ SiPi vz. 44/67 – 10 rán (len výnimcočne).

Pri hymne spievanej speváckym zborom sa časový úsek predlžuje približne na dvojnásobok. V tomto prípade je veliteľ strelcov povinný pred samotným aktom vykonat' dohovor so zboromajstrom ohľadne doby spievanej hymny a interval výstrelov rozpočítia na 10 rán.

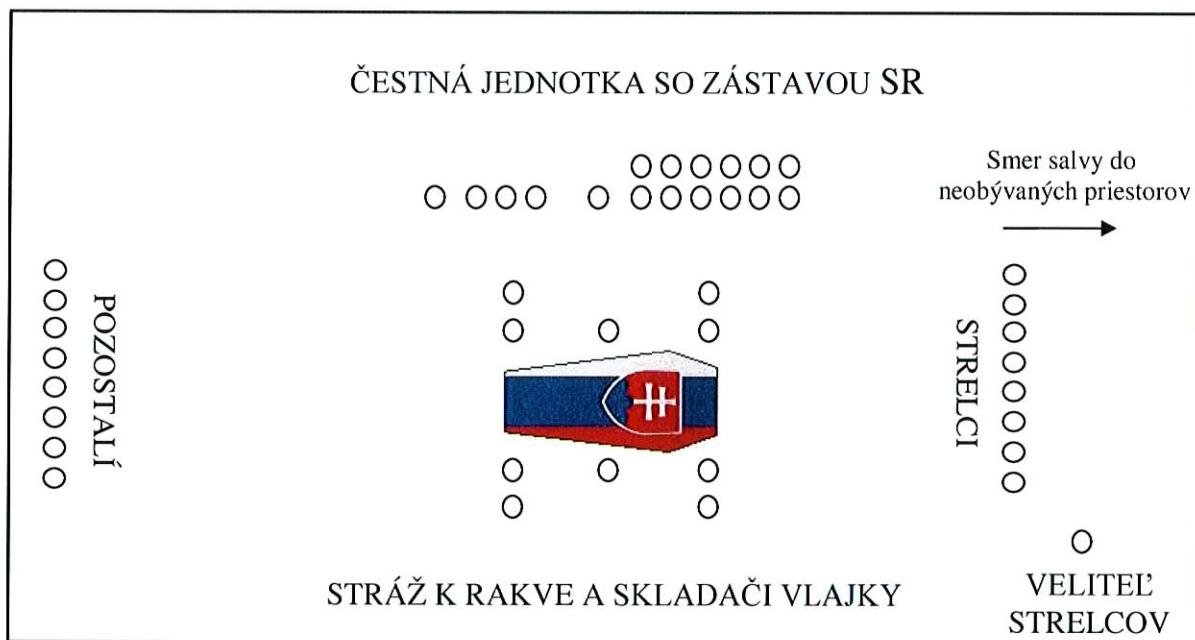
Varianty vykonávania sálv z ručných zbraní a počet strieľajúcich

Možné varianty vykonávania sálv z ručných zbraní a počet strieľajúcich:

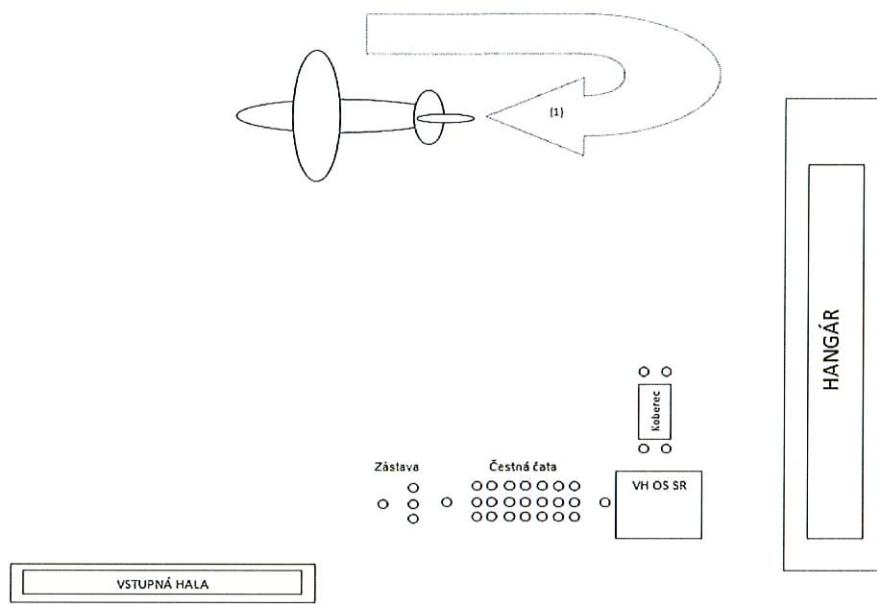
- a) len signálna pištoľ SiPi vz. 44/67 (len výnimcočne)
  - strelec/veliteľ – 1 PrV
  - nabíjač – 1 PrV
- b) len samopal Sa vz. 58P/V
  - spravidla – veliteľ strelcov – 1 PrV
    - strelec – 10 PrV
  - minimálne – veliteľ strelcov – 1 PrV
    - strelec – 5 PrV
- c) len samočinná puška SaPu vz. 52/57
  - spravidla – veliteľ strelcov – 1 PrV
    - strelec – 10 PrV
  - minimálne – veliteľ strelcov – 1 PrV
    - strelec – 5 PrV

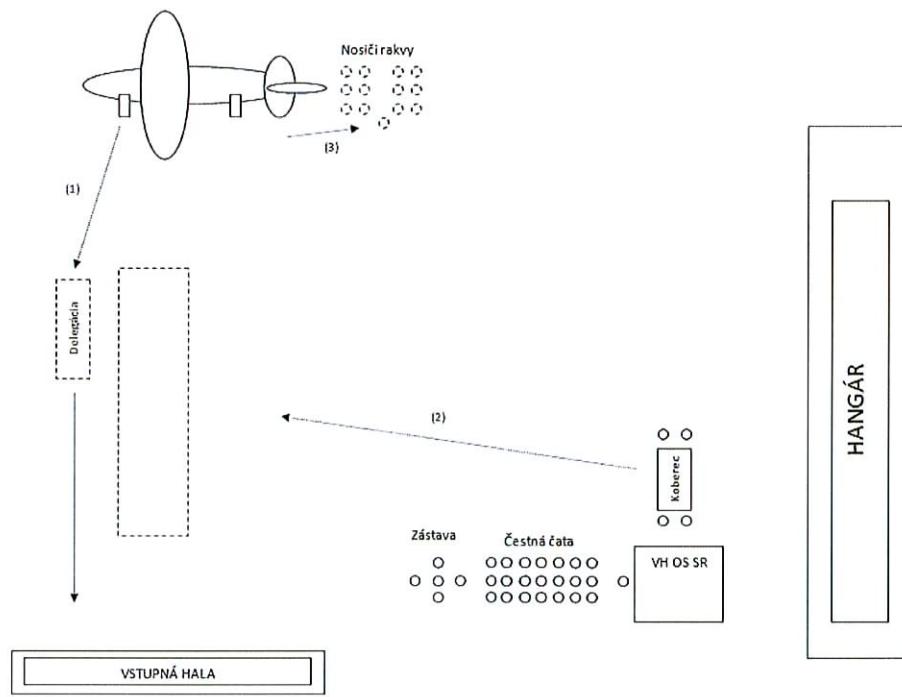
Obrázok 6 Rozmiestnenie strelcov počas vykonávania sálv pri smútočnom akte – vojenskom pohrebe pri použití SiPi vz. 44/67

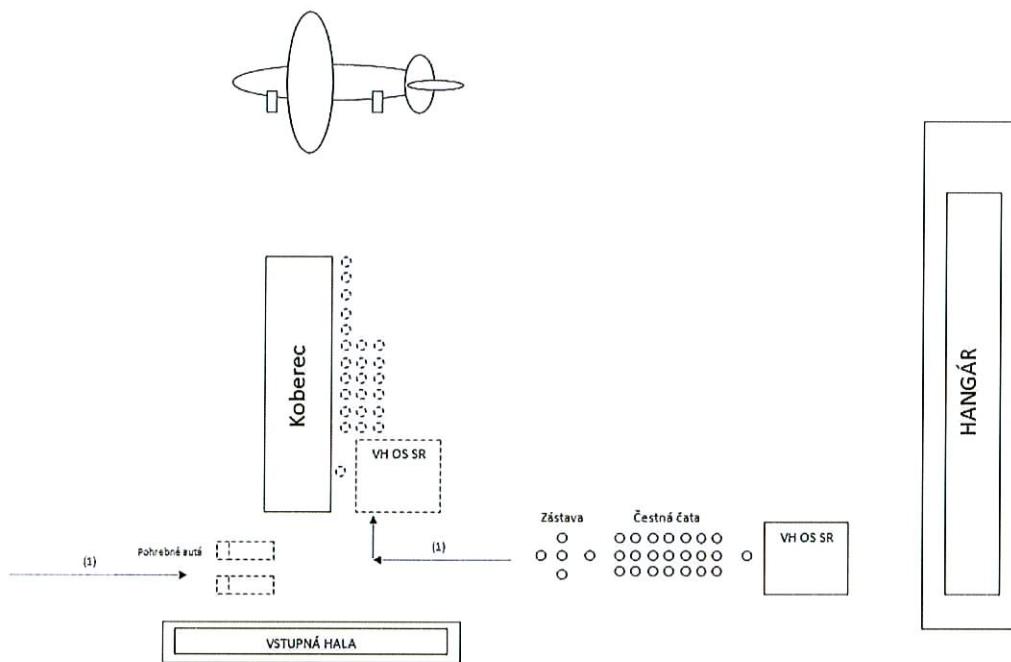
Obrázok 7 Rozmiestnenie strelcov počas vykonávania sálv pri smútočnom akte – vojenskom pohrebe pri použití Sa vz. 58P/V alebo SaPu vz. 52/57

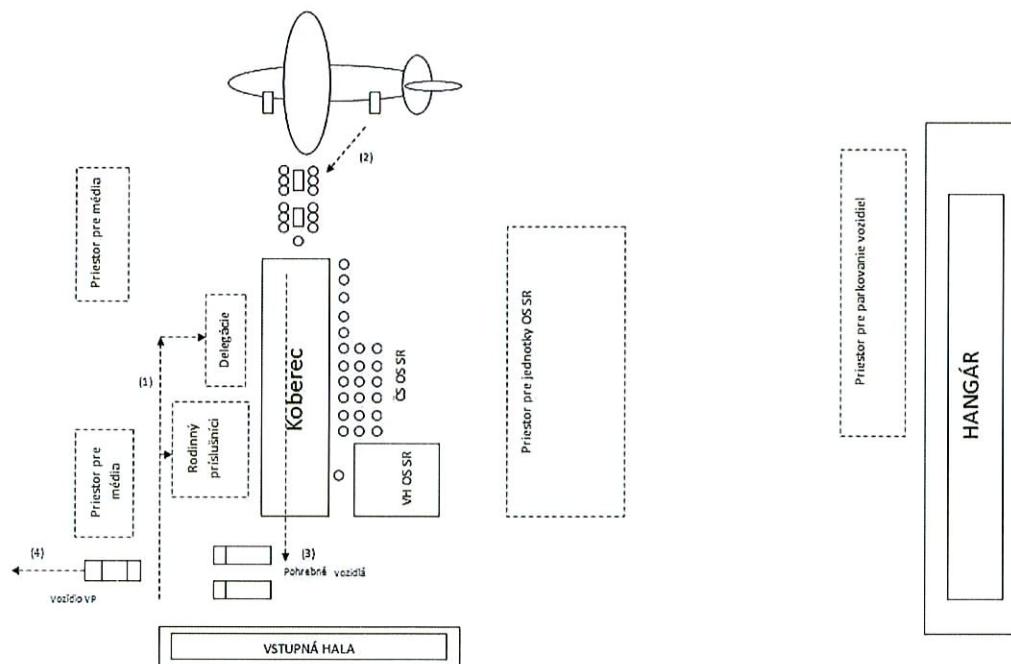
Poznámka. – Prílet lietadla, navedenie na stanovené miesto. Čestná čata, Vojenská hudba a profesionálni vojaci s kobercom čakajú vo východiskovom postavení,

Poznámka. – Vystúpenie delegácie z lietadla a presun do vstupnej haly. Natiahnutie protokolárneho koberca. Vynesenie rakiev z lietadla, prekrytie štátnejou vlajkou SR.

Poznámka. – Pristavenie pohrebných vozidiel so sprievodom Vojenskej polície. Napochodovanie Čestnej stráže OS SR a Vojenskej hudby OS SR na určené miesto (po pravej strane protokolárneho koberca).

Poznámka. – Príchod delegácie a rodinných príslušníkov na určené miesta – po ľavej strane koberca. Prinesenie rakiev od lietadla k protokolárnemu kobercu. Prenesenie rakiev po protokolárnom koberci k pohrebným autám za sprievodu Vojenskej hudby. Naloženie rakiev do pohrebných vozidiel. Hranie hymny Vojenskou hudbou. Odchod pohrebných áut za sprievodu Vojenskej polície.

Obrázok 8 Grafické znázornenie pietneho aktu prinesenia telesných pozostatkov zosnulého profesionálneho vojaka na územie SR (Letisko M. R. Štefánika v Bratislave)

**T R E T I A H L A V A
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA**

**Čl. 10
Zrušovacie ustanovenie**

Zrušuje sa:
Usmernenie pre zabezpečovanie a organizovanie vojenských pohrebov
č.: ŠbPO-109-49/2009.

**Čl. 11
Účinnosť**

Táto smernica nadobudne účinnosť 9. júla 2014.